

Prognoza pe termen mediu 2022-2026, varianta de vară**A. Considerente privind estimările pe termen mediu**

Prognoza de vară ajustează estimările din ediția de primăvară pentru perioada 2022-2025, adăugând anul 2026, și actualizează un număr limitat de indicatori pe baza noilor date statistice care acoperă un interval de cinci luni și a informațiilor legate de schimbările cadrului macroeconomic internațional.

Scenariul actual pe termen mediu este unul prudent din punct de vedere al creșterii reale a economiei, pe fondul unei inflații ridicate, dar descrescătoare pe termen mediu. Există premise favorabile determinate de un **comportament bun al serviciilor**, ceea ce ar putea conduce la posibile revizuirii ascendente în prognoza de toamnă pentru perioada 2022-2023. În acest context, este de așteptat continuarea recuperării activităților cele mai afectate în perioada crizei sanitare, cum ar fi HORECA și sectorul de transporturi.

În elaborarea prognozei de vară, CNSP a reevaluat evoluțiile indicatorilor macroeconomici **pentru anul 2022** luând în considerare datele lunare disponibile din perioada ianuarie-mai 2022, în condițiile prelungirii conflictului dintre Rusia și Ucraina. Revizuirea anuală a fost determinată de **corecțiile statistice predominante la nivelul primului trimestru** (circa +2,4 pp), având în vedere faptul că datele publicate de INS au fost peste așteptările conturate în aprilie, când a fost proiectat scenariul prognozei de primăvară. Profilul prognozei a fost păstrat pentru ultimele două trimestre în ipotezele inițiale ale unei atenuări de dinamică pe fondul prețurilor ridicate, a afectării ramurilor industriale dependente energetic și a trecerii în teritoriu negativ a ritmului anual al câștigului salarial real lunar.

Previziunea creșterii PIB pentru **anul curent a fost îmbunătățită cu 0,6 puncte procentuale** (de la 2,9% la 3,5%) ca urmare a **evoluțiilor peste așteptări pentru unele servicii reprezentative** (transporturi, servicii informatice, servicii pentru întreprinderi), precum și a accelerării **creșterii activității în construcții** în semestrul II, stimulate de măsurile de implementare a PNRR, cât și de măsurile guvernamentale privind condițiile de ajustare a costurilor din contractele de construcții. Un **risc negativ** se conturează însă dinspre **agricultură** dacă condițiile de secetă vor persista pe o perioadă îndelungată.

Produsul intern brut (creștere reală, %)	2022	2023	2024	2025
CNSP 2022-2025				
Prognoza de vară	3,5	3,7	4,7	4,5
Prognoza de primăvară	2,9	4,4	4,8	4,5
Diferențe (puncte procentuale)	0,6	-0,7	-0,1	0,0
COM 2022-2023				
Prognoza de vară	3,9	2,9		
Prognoza de primăvară	2,6	3,6		
Diferențe (puncte procentuale)	1,3	-0,7		

Pe partea cererii, evoluția serviciilor în structura comerțului exterior a condus la reestimarea contribuției exportului net la creșterea PIB, devenind ușor pozitivă (+0,1 pp) în anul 2022, iar celelalte componente și-au menținut aportul pozitiv, respectiv investițiile (+3,7%) și consumul privat (+3,5%).

Nivelul estimat al inflației a fost majorat comparativ cu varianta precedentă la 12,9% față de 9,7% pentru sfârșitul anului curent și 12,6% față de 10,1% ca medie anuală. Indicii prețurilor produselor industriale, cât și a costului în construcții, își vor continua ascensiunea la nivelul estimărilor anterioare, înregistrând dinamici de două cifre, evoluția acestora în ritm anual urmând a se atenua în a doua parte a anului ca urmare a unui efect de bază. Evoluțiile peste așteptări la nivelul prețurilor au condus la ajustarea ascendentă a deflatorului PIB.

Deficitul de cont curent a fost prevăzut a se menține la valori ridicate în prezent, cauzat de un deficit comercial în creștere, amplificat și de majorările superioare de prețuri pentru importuri, dar fiind așteptat a înregistra **corecții pozitive pe termen mediu**.

Pe de altă parte, efectul nefavorabil al contextului geopolitic actual și anticipațiile inflaționiste internaționale vor fi secondate de încetinirea dinamicii economiei chineze, cu accentuarea întreruperilor în lanțurile de aprovizionare, și de criza resurselor energetice la nivel european, **șocuri care își vor prelungi impactul asupra anului 2023**. Pentru principalele țări partenere din **zona euro**, noua prognoză a Comisiei Europene **a ajustat în jos creșterea economică în 2023 cu circa un punct procentual** (de la 2,3% la 1,4%, unde pentru **Germania**, de la 2,4% la 1,3%).

Astfel, **încetinirea activității economice la nivel european și mondial în anul 2023**, conform estimărilor instituțiilor internaționale, alături de celelalte șocuri menționate, vor avea și un efect de **decelerare a creșterii economiei naționale** la 3,7%, comparativ cu 4,4% din estimarea precedentă. La nivel trimestrial se anticipează o slăbire a activității în primul trimestru al anului 2023 comparativ cu aceeași perioadă din 2022, după care aceasta se va relansa sub influența pozitivă a construcțiilor și a serviciilor, în **condițiile de oportunitate** legate de exploatarea resurselor naționale și intrările de fonduri europene.

Chiar dacă s-ar lua în considerație o încheiere a conflictului din Ucraina, menținerea prețurilor ridicate pentru produsele energetice și slăbirea industriei în Germania - principalul partener comercial al României - **vor afecta parțial industria autohtonă în anul 2023**, în special ramurile din chimie, metalurgie, prelucrarea țțeiului, precum și industria auto și cea a echipamentelor și utilajelor. În aceste condiții, pentru valoarea adăugată brută din industrie s-a estimat o majorare cu 2,3% în 2023, în scădere cu 2,2 puncte procentuale față de varianta din prognoza de primăvară.

Pe latura cererii, s-a considerat o revizuire în jos mai accentuată a dinamicii consumului privat pentru anul viitor, cu 0,9 puncte procentuale, sub impactul revenirii mai lente a puterii de cumpărare salarială (+2,2% față de +3,7% în estimarea precedentă), având în vedere și faptul că pentru anul 2022 câștigul salarial real va înregistra o perioadă de scăderi în termeni anuali. În cazul formării brute de capital fix, dinamica anuală s-a revizuit cu 1,4 puncte procentuale sub estimarea anterioară din cauza unui import mai redus de echipamente, dar se menține la un nivel ridicat (+7,2%).

Pe termen mediu, ritmul anual de creștere al produsului intern brut este estimat la 4,4% pentru perioada 2024 - 2026, fiind susținut de un aport semnificativ al sectorului construcții, accentul fiind pe atragerea și utilizarea cât mai eficientă a fondurilor din PNRR. În ceea ce privește serviciile și industria (cu ritmuri medii anuale în jur de 4%), se are în vedere dezvoltarea acelor activități cu un plus de valoare adăugată inovativă.

B. Evoluțiile pe termen scurt care au stat la baza revizuirilor macroeconomice

România a înregistrat în **trimestrul I 2022 a doua cea mai mare creștere economică din UE față de trimestrul precedent** (serie ajustată sezonier), **respectiv 5,1%**. Dinamica economiei în primele trei luni comparativ cu perioada similară din anul 2021 (+6,4%) **se poziționează peste nivelul din prognoza anuală națională (+3,5%) și a prognozei Comisiei Europene (+3,9%)**. Majorarea PIB s-a datorat **evoluțiilor peste așteptări în sectorul serviciilor și în construcții**, iar pe elemente de utilizare, **consumul privat a avut o contribuție determinantă**, influențe favorabile manifestându-se și din partea **investițiilor**.

Prețurile și-au continuat ascensiunea pe întregul lanț între producători și consumatori.

- **În trimestrul II, rata anuală a inflației a accelerat la 14,43%**, de la o valoare de 9% cât s-a înregistrat în primul trimestru al anului. **Per ansamblu, presiunile au provenit din zona prețurilor de consum ale unor produse energetice, care în acest al doilea trimestru s-au majorat cu 87,2% la gaze și cu 38,5% la combustibili**. Pe medie, inflația în primul semestru al anului 2022 a fost de 11,74%, din care un avans semnificativ l-au avut prețurile bunurilor nealimentare, care au crescut cu 13,66%, urmate de produsele alimentare, cu 11,65%, în timp ce tarifele la servicii s-au majorat cu 6,78%.
- **Un semnal bun** a fost observat în cazul **prețurilor producției industriale**, lunile aprilie și mai **marcând o inversare de trend în evoluția acestui indicator**. Variația anuală s-a redus astfel cu 5 puncte procentuale, de la un maxim în luna martie de 51,6% la 46,6% în luna mai. Tendința a fost imprimată de scăderea față de perioada corespunzătoare a **prețurilor producției și furnizării de energie electrică, termică, gaze, apă caldă cu 44,2 puncte procentuale (+135,7% în luna mai față de +180,% în luna martie)**;

Evoluțiile sectoriale din **lunile aprilie și mai indică, în medie, o încetinire la nivelul unor activități, cum ar fi comerțul cu autovehicule și construcțiile**, în timp ce pentru altele se estimează ritmuri de creștere apropiate de cele înregistrate în primul trimestru al anului.

Sectorul industrial este în continuare afectat de suprapunerile șocurilor (perturbările lanțurilor de aprovizionare, criza energetică și cea geopolitică). **Scăderea de 1,5% din perioada aprilie - mai 2022 față de perioada corespunzătoare din anul 2021** a situat nivelul producției ușor sub cel din primul trimestru al anului (-0,3%), reducerea fiind determinată de rezultatele slabe din luna aprilie (-9,0%). Cele mai mari dificultăți continuă să se manifeste în **ramura chimiei** (-21,5% în aceste două luni) din cauza prețurilor ridicate la gazele naturale. O reducere semnificativă de activitate s-a înregistrat și pentru volumului **producției și furnizării de energie electrică și termică (-7,4%)** pe fondul contracției cererii, consumul fiind mai redus atât în economie (-7,2%), cât și la nivelul populației (-9,4% față de perioada aprilie - mai 2021). În cazul **prelucrării țiteiului**, producția

și-a diminuat scăderea (-3,3% în această perioadă față de -8,0% în primul trimestru) datorită majorării importului de țigări din luna mai cu 60% față de mai 2021.

Activitatea de **construcții și-a temperat avansul din primul trimestru (+6,3%)**, în perioada aprilie - mai înregistrând o creștere de numai 0,4% comparativ cu aceeași perioadă a anului anterior. Pe elemente de structură s-a remarcat o reducere consistentă de ritm în cazul **reparațiilor capitale**, respectiv de la o creștere de 4,0% în primul trimestru, la o diminuare a activității de 10,5% în aceste două luni. Pe obiecte de construcții, cel mai amplu declin a fost consemnat la **clădirile rezidențiale**, în perioada aprilie - mai activitatea reducându-se cu 3,4% față de cea din perioada anului trecut, după performanța notabilă din primul trimestru cu o creștere de 17,7%. Construcțiile inginerești au trecut în teritoriul pozitiv în luna mai cu o creștere anuală de 1,0%, ceea ce a determinat o atenuare a reducerii rezultatelor din primul trimestru (-6,7% în aprilie - mai, față de -7,3% în trimestrul I). Cu toate acestea, **volumul lucrărilor de construcții a revenit pe o creștere semnificativă în luna mai (+9,2%)**, în ritm anual.

După un **avans de 5,5%** a volumului cifrei de afaceri din **comerțul cu amănuntul în primul trimestru**, perioada aprilie - mai confirmă menținerea apetitului populației pentru consum, înregistrându-se o creștere de **5,8%**. Evoluția este peste așteptări, în condițiile unor rate ridicate ale inflației, care au condus la o erodare a puterii de cumpărare a populației. Preferințele consumatorilor s-au îndreptat în aceste două luni cu precădere către produsele industriei ușoare (+20,0%), produsele farmaceutice și cosmetice (+16,0%) și carburanți (+10,5%), în condițiile renunțării la restricțiile de mobilitate.

Evoluții contrare s-au remarcat, însă, în cazul **comerțului cu autovehicule**, unde volumul de activitate s-a redus în lunile aprilie - mai cu 0,5% comparativ cu aceeași perioadă a anului trecut. Rezultatele sunt semnificative prin comparație cu trimestrul I, când s-a înregistrat o majorare a vânzărilor cu 10,1%.

Rezultate peste așteptări s-au înregistrat atât în **primul trimestru (+36,8%) cât și în perioada aprilie - mai (+43,1%) la serviciile pentru populație**, acestea fiind stimulate și de măsurile privind eliminarea restricțiilor de mobilitate impuse de condițiile sanitare, ceea ce a condus la o intensificare a activității, în special în domeniu HORECA. Cu toate acestea, este de așteptat o încetinire a dinamicilor, ca urmare a unui efect de bază, dar și a orientării unei părți a populației spre turismul extern.

Producția din domeniul serviciilor prestate în principal întreprinderilor a menținut ritmul de creștere în lunile aprilie - mai la un nivel apropiat de cel al primului trimestru **(+21,1% în cele două luni comparativ cu +20,8% în trimestrul I)**. Sectorul este susținut în continuare de **activitățile informatice (+39,2%), transporturi (+22,9%)** și servicii furnizate întreprinderilor (+19,0%).

Contul curent al balanței de plăți a înregistrat, în primele cinci luni ale anului 2022, un deficit de 10,24 mld. euro, în creștere cu **aproape 80%** față de perioada similară din anul 2021. Determinantul principal a fost deteriorarea **deficitului balanței comerciale** (FOB-CIF export-import de bunuri), în creștere cu **44,0%**, aproape jumătate din acesta fiind generat pe **zona petrochimiei** (produse farmaceutice, îngrășăminte). Ponderi importante în deficit s-au înregistrat și la grupele **combustibili și lubrefianți (25,3%)** și **mărfuri manufacturate (24,3%)** clasificate după materia primă (fier, oțel, cauciuc, metal etc).

Precizăm că prognozele standard sunt cea de primăvară și de toamnă, Prognoza de vară fiind una intermediară, care are un caracter concis și include informațiile apărute în intervalul dintre prognoza de primăvară (care stă la baza Programului de convergență) și cea de toamnă (reprezentând cadrul macroeconomic care fundamentează, de regulă, bugetul).

Proiecțiile detaliate pentru perioada 2022-2026, determinate luând în considerare și evoluțiile din primele trei trimestre ale anului curent, vor fi publicate cu ocazia Prognozei de toamnă, estimată pentru luna noiembrie a.c.